

DEĞERLER EĞİTİMİ ÖZET-1

📌 **DEĞER** : Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü. Bir şeyin değdiği karşılık. Yüksek ve yararlı nitelik. Kaynağını eğitim, sosyal, ekonomik, psikolojik, dini ve ahlaki sistemlerden alan davranış tarzıdır.

📌 DEĞERLERİN ÖZELLİKLERİ :

- ✓ Toplumun çoğunluğunca benimsenir.
- ✓ Davranışları yönlendirici bir etkiye sahiptir.
- ✓ Önem dereceleri farklıdır.
- ✓ Toplumsal denetim sağlar.
- ✓ Normlar aracılığıyla somutlaşır. (Norm : Davranış, kurallar , ilkeler bütünü)
- ✓ Kişilerin statü ve rollerini seçmelerine yardımcı olur.
- ✓ Kuşaktan kuşağa aktarılır.
- ✓ Değerler coşkuyla birlikte olur ve bir tercihtir.
- ✓ Toplumdan topluma ve aynı toplum içinde zamanla DEĞİŞİR.

📌 EVRENSEL DEĞERLER :

- ✓ Gerçeğe saygı (Bilime saygılı olmak)
- ✓ İnsan onuruna saygı (Astlara saygı duy. Aşağılama)
- ✓ Kişisel bütünlük (özü sözü bir olmak.)
- ✓ Hizmet (Herkes birbirine muhtaçtır.)
- ✓ Hakkaniyet (Haklı olana hakkını vermek)
- ✓ Sevgi (Sev 😊)

📌 **AMAÇ DEĞERLER (İÇSEL DEĞERLER)** : Nihai amacı göstermekte ve sonuçta ne olması beklendiğinin ifadesidir. Genel yaşam ve dünya ile ilgilidir.

- ✓ Aile güvenliği
- ✓ Eşitlik
- ✓ Anlamli bir yaşam
- ✓ Özgürlük
- ✓ Bağlılık duygusu
- ✓ Mutluluk
- ✓ Barış içinde bir dünya
- ✓ İç huzuru
- ✓ Rahat bir hayat
- ✓ Ulusal güvenlik
- ✓ Heyecanlı bir hayat
- ✓ Sosyal tanınma
- ✓ Başarma hissi
- ✓ Gerçek dostluk
- ✓ Güzellikler dünyası
- ✓ Bilgelik....vs.

📌 **ARAÇ DEĞERLER** : Çoğunlukla amaç değerlere ulaşmada kişiye yardımcı olması beklenen değerlerdir. Kişisel özellikler şeklinde karşımıza çıkar.

✓ Hırslı, istekli (Kişi)	✓ Hayal gücü kuvvetli (Kişi)
✓ Ufku geniş olan (Kişi)	✓ Entelektüel (Kişi)
✓ Kabiliyetli (Kişi)	✓ Mantıklı (Kişi)
✓ Neşeli (Kişi)	✓ Sevecen (Kişi)
✓ Temiz (Kişi)	✓ İtaatkar (Kişi)
✓ Cesaretli (Kişi)	✓ Kibar (Kişi)
✓ Affedici (Kişi)	✓ Sorumlu (Kişi)
✓ Yardımsever (Kişi)	指 BAĞIMSIZLIK
✓ Dürüst (Kişi)	指 ÖZKONTROL

!!Son iki madde hariç diğerleri kişinin sıfatı gibi kullanılabilir.

📌 **SPRANGER'İN DEĞERLER SINIFLANDIRMASI**

✓ Bilimsel Değer(Kuramsal)	✓ Sosyal Değer
✓ Ekonomik Değer	✓ Politik Değer
✓ Estetik Değer	✓ Dini Değer (Geleneksel)

📌 **SCHWARTZ'IN DEĞER SINIFLANDIRMASI**

✓ Güç	✓ Evrenselcilik
✓ Başarı	✓ Yardımseverlik
✓ Hazcılık (Hedonizm)	✓ Gelenek
✓ Teşvik	✓ Uyum
✓ Kendini Yöneltilme	✓ Güvenlik

📌 2017'de BELİRLENEN 10 KÖK DEĞER

✓ Adalet (Eşit davranma)	✓ Saygı (Alçakgönüllü olma...)
✓ Dostluk (Diğerkamlık,Sadakat,Vefa...)	✓ Sevgi (Aile birliği, merhamet...)
✓ Dürüstlük (Doğru sözlü, Güvenilir)	✓ Sorumluluk (Davranışın sonuçlarını üstlenme)
✓ Özdenetim (Davranışlarının sorumluluğunu üstlenme)	✓ Vatanseverlik (Kurallar uyma, Çalışkan olma..)
✓ Sabır (Azim,Tahammül..)	✓ Yardımseverlik (Misafirperver,Cömert...)

📌 2017'de BELİRLENEN 9 YETERLİLİK VE BECERİ

✓ Anadilde İletişim	✓ Dijital Yeterlik (İnternet,Bilgisayar...)
✓ Yabancı Dillerde İletişim	✓ Öğrenmeyi Öğrenme
✓ Matematik Yeterliliği	✓ İnisiyatif Alma ve Girişimcilik Algısı
✓ Bilim ve Teknoloji Yeterliliği (Sebep sonuç ilişkisi)	✓ Sosyal ve Kamusal Yeterlilik
	✓ Kültürel Farkındalık ve İfade

!!2017'deki müfredat değişikliği ile öğrencilerimize aktarılmak üzere 10 kök değer ve 9 yeterlilik alanı belirlenmiştir.

📌 **DIĞERGAMLIK** : İnsana sağlam bir karakter kazandıran, onu kendisini değil başkasını düşünme yüceliğine erdiren erdemdir.

📌 **EMPATİ** : Kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak onun duygularını doğru anlaması.

📌 **SEMPATİ** : Karşımızdaki kişinin duygu ve düşüncelerini hiç sorgulamadan, haklı olup olmadığına bakmaksızın onunla aynı duygu ve düşüncede olmak, ona hak vermek.

📌 **ANTİPATİ** : Bir kimseye ya da bir şeye karşı duyulan içgüdüsel ve güçlü sevmezlik duygusu.

📌 **TUTUM** : Bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce,duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan bir eğilimdir.Kısaca kişinin kendi ruh halini diğer insanlara ifade etme biçimidir.

📌 **DAVRANIŞ** : Dıştan gözlenebilen tepkilerin tümü.

📌 **AHLAK** : Değer yargılarının , örf, adet, norm ve kuralların oluşturduğu bir sistem bütünüdür. İnsanın iyi ve kötü olarak vasıflandırılmasına yol açan manevi nitelikli huylara ve bunların etkisiyle ortaya koyduğu iradeli davranıştır.

📌 **DERSLERİMİZDE DEĞERLER EĞİTİMİ**

- ✅ Medya Okuryazarlığı
- ✅ Sosyal Bilgiler
- ✅ Vatandaşlık
- ✅ Din Kültürü

!!Değer öğretimi için daha çok bu dersler uygundur. Sorulabilir.

📌 **OKULDA DEĞERLER EĞİTİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

- ✅ Okulun fiziki yapısı
- ✅ Okulun sosyal yapısı
- ✅ Okulun idari yapısı
- ✅ Okul kültürü

📌 **HİLMİ ZİYA ÜLKEN'İN DEĞERLER SINIFLANDIRMASI**

- ✅ İçkin Değer (İnanmaktan çok bilmek önemli)
- ✅ Aşkın Değer (İnanmak önemli. sosyal etkileşimden doğan ahlaki ve dini değerler.)
- ✅ Normatif Değer (Eylem eylem ile karşılaşınca ölçü hukuk olur. Söz söz ile karşılaşınca ölçü dil olur. Eşya eşya ile karşılaşınca ölçü iktisat olur.)

📌 DEĞERLER EĞİTİMİNİN FELSEFİ TEMELLERİ

✅ İDEALİZM : Değerler mutlak ve içseldir. Değiştirilemez, evrenselidir. Platon'a göre adil olunmadan mutlu olunmaz

✅ REALİZM :Erdem, gerçek yaşamdaki bilgelik ile mümkündür. Aristo'ya göre mutluluk mutlak iyilik ile mümkündür.

✅ PRAGMATİZM : (J.MİLL) Çok fazla insanı mutlu eden şey iyidir. Bir davranışın iyiliği ya da kötülüğü sonuçlarına bağlıdır.

✅ ÖDEV AHLAKI: (Kant) Bir insan bir şeyi evrensel bir kural olarak diğerleri de yapacaksa yapmalı.Davranış toplumca kabul edilmeli.Kurallara uygun olmalı.

✅ SOSYAL ADALET : (J. RAWLS) Toplumun en alt tabakasında olanların refahını artıran şey iyidir.

!!GELENEKSEL KARAKTER EĞİTİMİ :Aristo'nun Realizmini örnek alır.Amaç bireyi topluma ve dine uydurmaktır. Tutucu yaklaşımdır.

!!ÇAĞDAŞ KARAKTER EĞİTİMİ :Ödüllendirme ve pekiştirme vardır. Çocuk merkezlidir. İşbirliği ve yaşayarak öğrenmeye dayanır.

Birlikte, En Doğruya

Emrah DEMİR tarafından Web'de Öğren grubu için hazırlanmıştır.